

OTWORZYŚCIE (37) av

Oba o oraz e jasne (w Calep 1 r. -ę - może błędnie?).

comp otworzyściój (5); -ěj (1), -(e)j (4).

Sł stp brak, Cn notuje, Linde XVII (z Cn) - XVIII w.

1. *Otwarcie, wyraźnie, jasno, niedwuznacznie, w sposób oczywisty; palam Vulg, Cn; germane, simpliciter Calep; aperte, manifeste, patentier, publice, vulgo Cn (36)* : Powiedaią otworzyście Iż mał vmrzeć pewnie yłcie. *RejKup* h6; A ieliż ty iedne księgi/ chociaż pod dziwnymi podobieństwami napisane/ tak są obwarowane/ a coż o innych otworzyście wydanych rzeczemy? *CzechEp* 126; A to koniecznie co by było/ otworzyście wyłożę/ aby kto nie mniemał że ia tak mówię/ iako zwykli mówić Poetowie *CzechEp* 258, 204 [2 r.], 244, 352; Germane - Braterskie, otworzifczcie. *Calep* 453a, 981b; *SkarKaz* 486a.

W charakterystycznych połączeniach: otworzyście czynić (2), dowodzić, grozić, nauczać (2), pisać (opisawać) (2), pokazywać, powieść (powieścić) (2), wyłożyć, wyznawać, zwać się.

Zwrot: »otworzyście mówić« = libertate loqui PolAnt [szyk zmienny] (9): MurzNT Mar 8/32; A gdyż ia tu teraz z wami przyiaciołmi fwymi otworzyście mówię/ tedy też nic przed wami taic nie będę OrzQuin G4; KuczbKat 70; CzechEp 4, 257, 318, 350; A mowił otworzyście ty łłowá [Ez palam verbum loquebatur]. WujNT Mar 8/32, s. 361.

Szeregi: »dostatecznie a otworzyście« (1): A tak ieliście w poselstwie przyecháli/ czemu dostatecznie a otworzyście poselstwa nie powiecie BielKron 108.

»jasnie i (a) otworzyście« [szyk 6:1] (7): A bowiem kto czego dowodzi/ ma iasnie a otworzyście bez żadney wątpliwosci dowodzić GroicPorz x4v; CzechEp 6, 204, 205 [2 r.], 383, 423.

»jawnie, (i) otworzyście« (4): Prorocy iawnie y otworzyście o Kościele/ niż o Panu Chrystuśie mowili KuczbKat 70; CzechEp 150, 350; Aperte - Iawnie, othworzifczcie. Calep 80a.

»otworzyście i łacno« (1): a co nadziwniey/ [papież Leon] rzeczy trudne y głęboke otworzyście y łacno daie zrozumieć. SkarŻyw 317.

»potajemnie albo otworzyście« (2): aby postronné soli ku szkodzie Rzeczypospol. y Królestwa nálezego v siebie nie mieli/ ani iey przedawali/ albo chowali potaiemnie/ albo otworzyście [propinetur vel conseruetur, dam vel aperte JanStat 51]. SarnStat 385 [idem] 926.

»otworzyście a prosto« (1): Z czego przełtrzeżony zawżdy się potym łtarał/ aby iasnie a ku poięciu polpolitemu/ otworzyście a prosto nauczał. SkarŻyw 86.

»otworzyście i skutecznie« (1): iż [Bóg] świat y wżytko łtworzył/ z Adámem w Raiu y z infzym mowił: y wżytko czynił. Boć by ty tam mowy w Bogu nie były/ iako zataionego y zakrytego/ ale iako otworzyście wżytko y skutecznie czyniącego. CzechEp 257.

»szczerze, (i) otworzyście« (2): Ktory o tymci też/ ale od tych wżytkich roźnie (wżakże łczyrzey y otworzyściey/ iako w łercu wierzył) mowi CzechEp 257; Candide - Szczerze, otworzifczcie [!]. Calep 157b.

»śmieie i otworzyście« (1): Ale on tym łię nie czyniac czym nie był/ oto śmieie czym był y otworzyście wyznawa/ iż iest poświęconym/ y polłanym łynem Bozym CzechEp 283.

2. *Swobodnie, śmieie (1) :*

Szereg: »swobodnie a otworzyście« (1): Pozwalaią tu [*choremu*] swobodniéy á otworzyściéy/ niż w inżyich Lékárstwach/ wiátru záżywác/ przeto podobali fye chodzić/ [...] bylé tho przez prace wielkiéy/ á w pogodę byó/ może. *Oczko* 28.

Synonimy: 1. *dokładnie, dostatecznie, dowodnie, jaśnie, jawnie, nieomylnie, oczywiście, pewnie, porządnie, prawdziwie, prosto, przezroczyście, słusznie, wiadomo, właśnie, wyraźliwie, wyraźnie, znacznie, żrzetelnie;* 2. *świebodnie.*

Cf **NIEOTWORZYŚCIE, OTWORZNIIE, OTWORZYSTO**

MŚ